

Artikkeli on kopioitu alla mainitusta seminaarijulkaisusta

Hankkeen toteutuksen mahdollisti Satakunnan kulttuurirahaston apuraha

Finn VERNADOC 2013 - Vanha Rauma

	Helsinki 2014
julkaisija	Suomen ICOMOS / CIAV
toimitus	Markku Mattila
taitto	Markku Mattila
kansikuva	Kirstin talon salin - kellarin poikkileikkaus / Joosep Metslang
tekijänoikeudet	Suomen ICOMOS / CIAV, kirjoittajat ja piirtäjät
kirjasin	Times New Roman
painos	ensimmäinen / 500
paperi	sisus: G-Print 115 g/m ² , kannet: Scandia Smooth Ivory 240 g/m ²
kirjapaino	Kirjapaino Hermes Oy
ISBN	978-952-67465-6-2

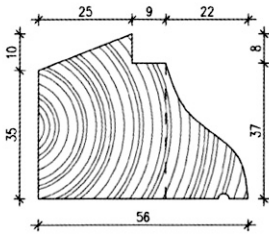

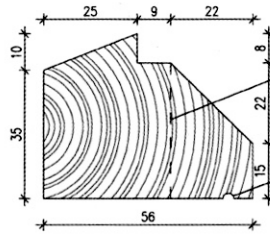

ALAPUIITE
VAIHTOEHTO A

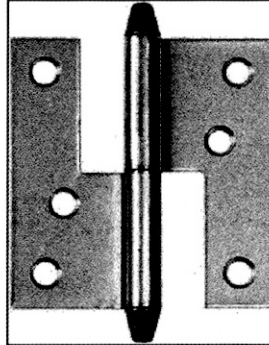

ALAPUIITE
VAIHTOEHTO B

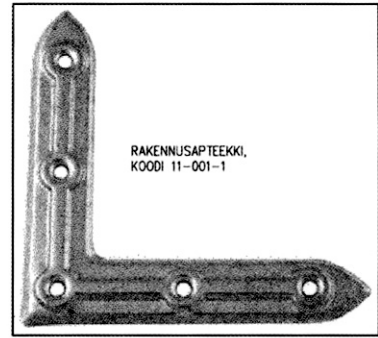
VOIDAAN TEHDÄ
KAHDESTA PUUSTA
LIIMAAMALLA

TIPPAURA

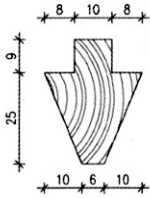
RAKENNUSAPTEEKKI,
KOODI 21-50220 / 21-5022V

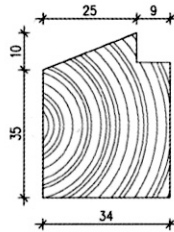
KARTIOPÄÄSARANA

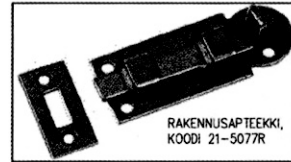
KULMARAUTA

VÄLIPUIITE

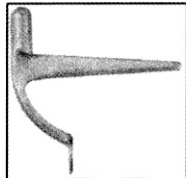

IKKUNANPUITE

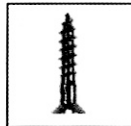
TYÖNTÖSALPA

PYRSTÖKOUKKU KUTEN
RAKENNUSAPTEEKKI,
KOODI 21-5006

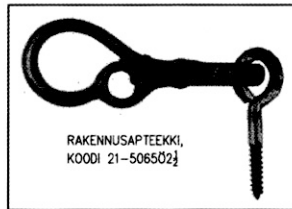

PYRSTÖKOUKKU

NÄKYVÄT KIINNIKKEET
NAULOJA TAI URAKANTAISIA
RUIVEJA (NS. TALTAPAA)

RUUVI

SORMIHAKA

KÄÄNTÖSALPA

Ikkunadetaljit

Varmistakaa silti, että vesi ohjautuu pois rakennuksesta. Pintavesiä ei saa kuitenkaan ohjata naapurin tontille. Vanhassa rakennuksessa ei välttämättä ole anturallisia perustuksia eikä salaojia. Anturan paikalla voi olla ladottuja kiviä. Silti rakennuksen perustuksia ei tarvitse uusia eikä salaojia tehdä. Sadevesien ohjaus katolta pois rakennuksen perustuksista on kuitenkin hoidettava. Vedden poisohjauksen tulee toimia myös talvella.

Valitse korjaamiseen perinteisiä materiaaleja, jotka sopivat olemassa oleviin materiaaleihin. Käytä, hoida ja huolla rakennusta tarpeen mukaan ja oikein. /säännöllisesti.

Pihat ja puutarhat

Kuten historiallinen rakennus, myös puutarha ja pihan kasvit ovat arvokas osa kulttuurihistoriallisesti arvokasta ympäristöä, jota ei tulisi harkitsemattomasti tuhota. Muutokset tulisi tehdä siten, että pihalla on aina puita ja vanhoja perinnekasveja, jotka ovat siellä kasvaneet. Jos joudut uusimaan nurmikkoja pidä huoli että käytät nurmiesoksia, jotka sisältävät monilajisia luonnonnurkan siemeniä ja sisältävät myös kukkien siemeniä (kaunokainen, maahumala ym.) ja hyväksy nurmikolle luontevat maaston muodot. Puiden poistaminen vaatii luvan. Muista, että hoitamaton ja huonompikuntoinenkin hedelmäpuu voidaan nuorennusleikata. Pääperiaatteena pidetään sitä, että jokaisella tontilla on oltava myös puita. Esimerkiksi Kalliomäen tonteilla on oltava vähintään kolme puuta, jotka voivat olla myös hedel-

mäpuita. Uusiminen on tehtävä vaiheittain. Istuttaessasi uutta käytä perinteisiä lajeja ja vältä kasveja, jotka eivät ole alueelle kuuluneet. Esimerkiksi Kalliomäen pihalla ei ole perinteisesti havupuita ja tuija-aitoja.

Käytä pihan perinteisiä ratkaisuja miettiessäsi pihalla kulkua ja oleskelua. Säilytä esimerkiksi käynti pihalla kuistin kautta rakennukseen. Pidä portaat kuistin sisällä, jolloin ne eivät ole koskaan liukkaat. Hyödynnä pihan eriluonteisia osia: hedelmäpuutarha ja työpiha, kulkuväylät. Käytä luontevia maastonmuotoja suunnittelussa hyväksesi, jotta mielenkiintoinen piha-alue säilyy. Minimoi laatoitukset ja terassit. Kasvihuoneet ja vilpolat tulee liittää ulkorakennuksen luonteviksi osiksi, jolloin ne ovat sovitettavissa ympäristöön. Ulkorakennuksen tulee näyttää ulkorakennukselta ja olla sijoitettu alueen rakenne huomioiden. Käytä imeviä pintoja jotta kasvillisuutesi viihtyy tontilla. Aitaa tonttisi perinteisin tavoin. Usein vanhoilla alueilla on käytetty säleaitoja ja leikattuja orapihlaja-aitoja. Pihan hoidossa tulee huomioida ympäristö. Pihaa ei saa käyttää romuvarastona.

Pertti Kokkinen, rakennustarkastaja Forssa
Sirkka Köykkä, kaupunginarkkitehti Forssa
Anu Laurila, intendenti, restaurointi Museovirasto
Janne Lintukorpi, restaurointikäsäili-kirvesmies